

DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE

DE VLAAMSE SOCIALE ECONOMIE IN 2014

Inleiding

De situatie op de Vlaamse arbeidsmarkt in 2014 lijkt te zijn gestabiliseerd ten opzichte van het jaar voordien: de werkzaamheidsgraad is licht gestegen, maar desalniettemin valt op te merken dat de werkloosheidsgraad zich heeft gestabiliseerd op hetzelfde niveau als gedurende de economische crisis, en dat de verhoogde economische groei (met 1,2 procentpunten) zich niet heeft vertaald in een vergelijkbare groei van de arbeidsmarkt. Vlaanderen is hiermee geen uitzondering op de meeste ontwikkelde economieën¹.

1. Werkzaamheid en werkloosheid

De Vlaamse regering streeft ernaar om tegen 2020 een werkzaamheidsgraad van 76% te realiseren. Dit veronderstelt dat er in de komende zes jaar een vooruitgang geboekt moet worden van iets meer dan 4 procentpunten in de tewerkstelling, die zich momenteel op 71,9% bevindt. Het aantal niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) zoals gemeten door VDAB bedroeg in juni 2015 221.270 personen. De groep van personen met een arbeidshandicap vertegenwoordigt 14,2% van het totaal (i.e. 31.542 personen).

Een andere belangrijke determinant van de kans op werk is de duur van iemands werkloosheid: langdurige werkloosheid is namelijk geassocieerd met een moeilijker overstap naar werk en kan de kans op werk van werkzoekenden verder bemoeilijken. 29,7% uit de populatie NWWZ van VDAB was in juni 2014 meer dan 2 jaar werkloos.

2. Overzicht van de werknemers in de sociale economie

Een belangrijke doelstelling van sociale economie is het activeren van de talenten van diegenen die (nog) niet in het normaal economisch circuit terecht kunnen, onder andere via inschakeling in maatwerkafdelingen en –bedrijven of lokale diensteneconomie. Hierbij wordt in een gedifferentieerde aanpak voorzien voor de werkzoekenden die kampen met complexe problematieken die tewerkstelling in het normaal economisch circuit sterk bemoeilijken. De aanwezigheid van deze problematieken wordt nagegaan aan de hand van een objectief indiceringsinstrument gebaseerd op internationale classificaties (de International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF). Aan de hand van dit instrument wordt de nood aan intensieve begeleiding en het potentieel rendementsverlies in het functioneren geïdentificeerd, los van de formele categorieën waar de werkzoekende toe behoort.

In 2014 werden 26.657 doelgroepwerknemers tewerkgesteld binnen de sociale economie. De grootste maatregel, maatwerk, stelde iets meer dan 8 op 10 werknemers uit de totale groep tewerk. De doelgroep uit de lokale diensteneconomie bedroeg 8,8% van het totaal. Daarnaast namen er 2.347 personen of iets meer dan 10% van de totale groep, deel aan arbeidsmatige activiteiten in het kader van arbeidszorg.

¹ De Internationale Arbeidsorganisatie stelt immers vast dat het economisch herstel op wereldniveau niet gevolgd werd door de verwachte tewerkstellingsgroei. Zie ILO, 2015, *World Employment Social Outlook*, Geneva.

Tabel 1: Bereik, in-en uitstroom, evolutie en rotatie in de programma's voor sociale economie

	31/12/'13	31/12/'14	t.o.v. 2013	instroom	uitstroom	rotatie*
Maatwerk						
Sociale werkplaatsen	4583	4731	+148	799	651	14,2%
Beschutte werkplaatsen	16425**	16945	+520	1614	1094	6,7%
Totaal Invoeg	770	546	-224	250	474	32,5%
Invoeg dienstencheques	398	233	-165	39	204	9,8%
Invoeg niet- dienstencheques	372	313	-59	211	270	56,7%
Lokale diensteneconomie	1969	2088	+119	552	433	22,0%
Arbeidszorg ***	2042	2347	+305	397	92	4,5%

Bron: Departement WSE

*Rotatie betreft de vervanging op plaatsen die in het begin van het jaar al bestonden, het cijfer geeft uitdrukking aan de mate van vernieuwing in het programma (zonder de eventuele aangroei).

**Dit cijfer ligt aanzienlijk hoger dan in de meting uit de vorige omgevingsanalyse (in de meting van 2014 worden er 1570 werknemers minder meegeteld). Het verschil heeft te maken met het feit dat de laatste meting een andere meetmethode hanteert. Bij deze methode worden alle personen die op het eind van het jaar ingeschreven waren in het personeelsregister van een BW meegeteld.

*** Omvat enkel de doelgroep sociale economie

Binnen de verschillende maatregelen is er een grote diversiteit aan kansengroepen vast te stellen. Zoals blijkt uit onderstaande tabel zijn 50-plussers oververtegenwoordigd binnen maatwerk, de lokale diensteneconomie en arbeidszorg: hun tewerkstelling binnen deze maatregelen bedraagt immers een hoger percentage dan hun aandeel in de werkende bevolking. Personen met een arbeidshandicap (PMAH) zijn, gelet op het historische doel van beschutte werkplaatsen, oververtegenwoordigd in deze tewerkstellingsplaats, maar ondervertegenwoordigd in andere maatregelen. Vrouwen zijn in invoegondernemingen dienstencheques oververtegenwoordigd, maar voor het overige is hun aandeel in de verschillende maatregelen lager dan in de werkende bevolking. Personen van niet-EU herkomst zijn oververtegenwoordigd in bijna alle maatregelen met uitzondering van de beschutte werkplaatsen. Wanneer we kijken naar de totale tewerkstelling binnen sociale economie, is iedere kansengroep beter vertegenwoordigd binnen de sociale economie dan zijn/haar vertegenwoordiging op de arbeidsmarkt. Het is duidelijk dat sociale economie oog heeft voor die groepen die het moeilijker hebben op onze arbeidsmarkt.

////////////////////////////////////

Tabel 3: Uitstroom naar werk (2006-2014)

Programma	Jaar	Cumulatief bereik	Uitstroom		Uitstroom naar Werk		
			Aantal	%	Aantal	% uit uitstroom	% uit cumulatief bereik
SW (doelgroep)	2006	3 269	476	14,6	180	37,8	5,5
	2007	3 658	540	14,8	198	36,7	5,4
	2008	4 100	582	14,2	173	29,7	4,2
	2009	4 511	495	11	132	26,7	3
	2010	4 883	674	13,8	168	24,9	3,4
	2010*	4 883	674	13,8	195	28,9	4
	2011*	5066	677	13,4	205	30,3	4
	2012*	5270	830	15,7	283	34,1	5,4
	2013*	5254	695	13,2	202	29,1	3,8
	2014*	5382	651	12,1	231	35,5	4,3
Invoeg (Totaal)	2006	2 260	488	21,6	281	57,6	12,4
	2007	2 913	645	22,1	430	66,7	14,8
<i>(excl. collectieve Invoeg)</i>	2008	2 922	723	24,7	455	62,9	15,6
	2009	2 857	811	28,4	552	68,1	19,3
	2010	2 675	949	35,5	663	69,8	24,8
	2010*	2 675	949	35,5	476	50,2	17,8
	2011*	2250	781	34,7	468	60	20,8
	2012*	1857	709	38,2	450	63,5	24,2
	2013*	1360	552	40,6	379	68,7	27,9
	2014*	1020	474	46,5	339	71,5	33,2
Invoeg Niet-Dienstench.	2006	1 172	309	26,4	189	61,1	16,1
	2007	1 243	326	26,2	220	67,5	17,7
	2008	1 731	428	24,7	306	71,5	25,7
	2009	938	346	36,9	238	68,8	25,4
	2010	838	325	38,8	222	68,1	26,5
	2010*	838	325	38,8	145	44,6	17,3
	2011*	766	286	37,3	190	66,4	24,8
	2012*	733	269	36,7	175	65,1	23,9
	2013*	662	284	42,9	203	71,5	30,7
2014*	583	270	46,3	185	68,5	31,7	
Invoeg Dienstencheque	2006	762	133	17,5	74	55,6	9,7
	2007	1 286	195	15,2	112	57,4	8,7
	2008	1 191	295	24,8	149	50,5	8,6
	2009	1 919	465	24,2	314	67,5	16,4

